

SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK/EBELİK BÖLÜMÜ
İŞLETMEDE MESLEKİ EĞİTİM YÖNERGESİ

(Senatonun 23.10.2024 tarihli ve 693 sayılı toplantısı “21” no’lu kararı ile güncellenmiştir.)

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1: (1) Bu yönergenin amacı Sakarya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik/Ebelik Bölümü öğrencilerinin meslek derslerini kapsayan bilgi ve becerilerini geliştirmeye yönelik 7. ve 8. yarıyılta yapılan işletmede mesleki eğitimde uyulması gereken kuralları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2: (1) Sakarya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik/Ebelik Bölümü 7. ve 8. yarıyıl öğrencilerinin ve görev yapan öğretim elemanlarının işletmede mesleki eğitimde uyulması gereken kuralları kapsar.

Dayanak

MADDE 3: (1) Bu yönerge, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, 3308 Sayılı Meslekî Eğitim Kanunu, 6111 sayılı Kanun’un 62-64 maddelerine, Yükseköğretimde Uygulamalı Eğitimler Çerçeve Yönetmeliği, 21/09/2013 gün 28772 sayılı Sakarya Üniversitesi Lisans ve Ön Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği ve öğrencilerin lisans eğitimini tamamlayıp “Hemşirelik Lisans Diploması” ve “Ebelik Lisans Diploması” alabilmeleri için, Yükseköğretim Kurulu tarafından 02.02.2008 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanan 26775 sayılı “Doktorluk, Hemşirelik, Ebelik, Diş Hekimliği, Veterinerlik, Eczacılık ve Mimarlık Eğitim Programlarının Asgari Eğitim Koşullarının Belirlenmesine Dair Yönetmelik” teki ilgili maddelere ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası kanununun ilgili maddesine dayanarak Sakarya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik ve Ebelik Bölümleri İşletmede Mesleki Eğitim derslerinde uyulması gereken hususları belirlemek üzere hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4: (1) Bu yönergede geçen

Üniversite: Sakarya Üniversitesi’ni

Rektörlük: Sakarya Üniversitesi Rektörlüğü’nü

Senato: Sakarya Üniversitesi Senatosu’nu

Fakülte: Sağlık Bilimleri Fakültesi’ni

Fakülte Yönetim Kurulu: Sağlık Bilimleri Fakültesi Yönetim Kurulu’nu,

İME: İşletmede Mesleki Eğitim I ve İşletmede Mesleki Eğitim II’yi,

İşletmede Mesleki Eğitim Alacak Öğrenci Hemşire: Hemşirelik lisans programının; birinci

yılında Hemşirelik Esasları, ikinci yılında İç Hastalıkları Hemşireliği, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği, üçüncü yılında Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Halk Sağlığı Hemşireliği, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği derslerinden başarılı olan, İşletmede Mesleki Eğitim I ve II' i almaya hak kazanan öğrenciyi,

İşletmede Mesleki Eğitim Alacak Öğrenci Ebe: Ebelik lisans programının; birinci yılında Ebelikte Temel İlke ve Uygulamalar, ikinci yılında Normal Gebelik ve Bakım, Kadın Hastalıkları, Riskli Gebelik ve Bakım, üçüncü yılında Normal Doğum ve Doğum Sonu Dönem, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları, Riskli Doğum ve Doğum Sonu Dönem, Halk Sağlığı Bilgisi derslerinden başarılı olan İşletmede Mesleki Eğitim I ve II' i almaya hak kazanan öğrenciyi,

İşletmede Mesleki Eğitim Koordinatörü: Hemşirelik ve Ebelik Bölüm Başkanları'nı,

İşletmede Mesleki Eğitim Komisyonu: İlgili anabilim dallarının öğretim üye ve elemanlarından oluşur. İşletmede Mesleki Eğitim için, İşletmede Mesleki Eğitim yürütücüleriyle birlikte İşletmede Mesleki Eğitim'in koordinasyonunu sağlar. İşletmede Mesleki Eğitim'in yürütülmesi esnasında ortaya çıkan problemleri inceler, çözümüne yardımcı olur ve gerektiğinde bölüm/anabilim dalı başkanına iletir. Mesleki eğitim başlangıç ve bitiş tarihlerini akademik takvime bağlı olarak belirler ve İşletmede Mesleki Eğitim Koordinatörüne önerir. Mesleki eğitime katılacak öğrencilerin listelerini ve eğitim alanlarını belirler.

İşletmede Mesleki Eğitim Alanları:

Hemşirelik Bölümü:

Hemşirelik Esasları

İç Hastalıkları Hemşireliği

Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği

Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği

Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği

Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği

Ebelik Bölümü:

Doğum ve Kadın Hastalıkları

Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları

İşletmede Mesleki Eğitimin Yürütücüsü: Öğrenci ile mesleki eğitim alanlarında çalışan ve öğrencinin eğitim ve öğretiminden sorumlu olan öğretim elemanları/hemşireler/ebelerden oluşur. İşletmede Mesleki Eğitim'in yürütücüsü, İşletmede Mesleki Eğitim Komisyon ve İşletmede Mesleki Eğitim Koordinatörü ile koordinasyon içinde mesleki eğitim çalışmalarını ve denetimleri yürütür. Mesleki eğitimin verimli olması için gerekli önlemleri alır. İşletmede Mesleki Eğitim'in yürütülmesi esnasında öğrencilerin devam durumlarını ve mesleki becerilerini periyodik olarak denetler. Öğrencilerin mesleki eğitim alanlarında yapmış olduğu çalışmalara ait dokümanları dosya halinde toplar değerlendirir. Değerlendirme sonuçlarını İşletmede Mesleki Eğitim Komisyonuna iletir.

İKİNCİ BÖLÜM

7 ve 8. Yarıyıl Uygulama (İşletmede Mesleki Eğitim)

İşletmede Mesleki Eğitimin Amacı

MADDE 5: (1) 7. ve 8. Yarıyıl İME'in amacı;

Öğrencilerin;

- Meslek derslerine yönelik bilgi ve becerilerini mesleki uygulama alanlarında geliştirmek,
- Mesleki uygulama becerilerini daha üst düzeye çıkarmak, uygulamalarını bilimsel bilgilere dayalı olarak gerçekleştirebilmelerini ve bilimsel çalışma esaslarını öğrenebilmelerini sağlamak,
- Hemşirelik/Ebelik bakım sürecini yerinde uygulayarak profesyonel yaşama hazırlanmalarını, mesleki uygulama alanlarında yaşanan sorunları fark etme, analiz etme ve çözüm üretmelerini sağlamak,
- Sistematik yaklaşımla bakım verme becerilerini pekiştirmek,
- Sağlığın korunması, geliştirilmesi ve hastalık durumunda hemşirelik/ebelik bakımının toplum düzeyindeki önemini, anlamını ve sağlık sorunlarının çözümüne olan katkısını kavramalarını sağlamak,
- Profesyonel bir hemşire/ebe olarak sahip olması gereken tüm bilgi ve becerileri kazanabilmeleri için önceki dönemlerde edindiği teorik ve pratik bilgileri geliştirmek,
- Gebelikte, doğum anında ve doğum sonrası dönemde anne ve yeni doğan takibini yapabilmek, normalden sapmaları belirleyebilme becerilerini geliştirmek,
- Ayrıca ebelik öğrencilerinin normal doğumları kendi sorumluluğunda yaptırabilmelerini, normalden sapma durumlarında da uygun ebelik yaklaşımlarını kullanabilmelerini sağlamak,
- Bireyin, ailenin ve toplumun koruyucu, tedavi ve rehabilite edici alanlarda sağlık bakım gereksinimlerine yönelik bakım sürecini yerinde uygulamak,
- Hemşirelik/ebelik girişimlerini gerçekleştirme ve sonuçlarını değerlendirmede sorumluluk alabilmek,
- Sağlık hizmetlerinin sunulmasında sağlık ekibi içinde etkin yer alma ve ekibin diğer üyeleri ile iş birliği içinde çalışma becerisini geliştirmektir.

İşletmede Mesleki Eğitime Başlayabilme Şartları

MADDE 6: (1) Hemşirelik ve ebelik bölümü öğrencilerinin 1., 2., 3., 4., 5. ve 6. yarıyıldaki uygulamalı mesleki derslerden hepsinden başarılı olmaları gerekir.

İşletmede Mesleki Eğitim Dönemleri ve Süreleri

MADDE 7: (1)

Ebelik Bölümü için;

Akademik Takvim süresince 7. ve 8. yarıyıllardaki İşletmede Mesleki Eğitim dersleri haftada 32 saat olan uygulamalı mesleki eğitimidir. İME, Sakarya Üniversitesi Akademik Takvimi ile başlar. Eğitim, Ebelik Bölümü son sınıf öğrencileri için iki ayrı meslek dersine ait üç adet rotasyon (*toplam mesleki eğitim süresinin 2/3'ü Doğum ve Kadın Hastalıkları, 1/3'ü Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları rotasyonu*) şeklinde yürütülür. (*Mazeret bildiren öğrencilerin, rotasyon değişikliği Bölüm Kurulu tarafından uygun görüldüğü takdirde yapılır.*)

Hemşirelik Bölümü için;

Akademik Takvim süresince 7. yarıyıldaki İşletmede Mesleki Eğitim dersi haftada 32 saat, 8. yarıyıldaki İşletmede Mesleki Eğitim dersi haftada 40 saat olan uygulamalı mesleki eğitimidir. İME, Sakarya Üniversitesi Akademik Takvimi ile başlar. Eğitim, Hemşirelik Bölümü son sınıf öğrencileri için her dönem 14 haftalık mesleki eğitim boyunca tek rotasyon şeklinde devam eder. (Mazeret bildiren öğrencilerin, rotasyon değişikliği Anabilim Dalı Başkanlığı ve Bölüm Kurulu tarafından uygun görüldüğü takdirde yapılır.)

İşletmede Mesleki Eğitimin Başlaması ve Yürütülmesi

- İME programının planlanması ve yürütülmesini sağlamak üzere Bölüm Kurulu teklifi ile Fakülte Yönetim Kurulu kararı ile "İME Komisyonları" oluşturulur.
- İME başlamadan önce, Hemşirelik ve Ebelik Bölümleri İME Komisyonları tarafından hazırlanan devam çizelgeleri, İME'den sorumlu öğretim elemanına/servis sorumlu hemşiresine/ebesine ve Bakım Hizmetleri Müdürüne teslim edilir. Sorumlu tarafından mesleki eğitim süresi boyunca; her gün eksiksiz bir şekilde doldurulan devam çizelgeleri ve ilgili dökümanlar yarıyıl sonunda İME Komisyonuna teslim edilir.
- Öğrencilerin mesleki eğitim yapacakları alanlar, İME'den sorumlu öğretim elemanlarının ve İME Komisyonunun önerileri dikkate alınarak İME Koordinatörleri tarafından belirlenir.
- Hemşirelik ve Ebelik Bölümlerinin sorumlu İME Komisyonları tarafından rotasyon dosyası hazırlanır. Bu dosyanın içinde; rotasyonun yapıldığı klinik sorumlu hemşiresine/ebesine ve bakım hizmetleri müdürüne verilmek üzere, her öğrenci için 1 adet yoklama çizelgesi, 1 adet öğrenci değerlendirme formu, rotasyon çizelgeleri ve beceri listeleri bulunur (İlgili Anabilim Dallarının önereceği dökümanlar da dosyaya ilave edilebilir).
- Hemşirelik ve Ebelik Bölümü İME programından sorumlu yürütücüler öğrencilerin değerlendirme formlarının eksiksiz doldurulmasından sorumludur.
- Öğrenci hemşire ve ebeler, bakım sorumluluğunu üstlendiği bireylere uygun hemşirelik/ebelik bakımını verir.
- Öğrenci hemşire/ebe, mesleki eğitim aldığı kurumun kurallarına uymak zorundadır.

İşletmede Mesleki Eğitime Devam Zorunluluğu

MADDE 8: Öğrenci, mesleki eğitim süreleri içinde uygulamalı eğitime devam etmek zorundadır. İşletmede Mesleki Eğitimde öğrencilerin her iki döneme ait 10'ar iş günü devamsızlık hakkı mevcuttur. On iş günü devamsızlık süresini aşan öğrenci başarısız sayılır. Geçerli mazereti olan öğrenciler mazeretlerini gösteren evrak/belgelerle başvurmaları ve fakülte yönetim kurulunda onaylanması koşulu ile mazeretli gün sayısı kadar telafi yapmak zorundadır. Mazeret günü en fazla 10 iş gündür. Öğrencilerin mazeretleri önce devamsızlık haklarından düşer, kalan günlerin telafisi yaptırılır.

- Mazeret durumu aşağıdaki durumları kapsar:
 - ✓ Öğrencinin uygulamaya devamına engel olan geçici bir rahatsızlığının olması (hastane yatışı gerektiren acil durumlar, pandemi nedeniyle izolasyon mecburiyeti vb.)
 - ✓ Öğrencinin veya aile fertlerinin bulunduğu bölgede doğal afet olması,
 - ✓ Kendisinin veya eşinin 1.derece yakını vefatı.
- Öğrenci mazeret durumunu, mazeret durumu oluştuktan en geç **3 (üç)** gün içinde ilgili birim sorumlusu ve bölüm başkanlığına ibraz etmek zorundadır.
- Telafiler; hafta içi/hafta sonu nöbet/gündüz mesaisi şeklinde yapılabilir.

İşletmede Mesleki Eğitim Alan Öğrencinin Sorumluluğu

MADDE 9: (1) Öğrenci Sağlık Bilimleri Fakültesi tarafından hazırlanan İME programına uymak, görevlerini zamanında ve eksiksiz yapmak zorundadır.

Her öğrenci mesleki eğitim aldığı kurumun çalışma ve güvenlik kurallarına uymak, mekân, araç ve gereçleri özenle kullanmakla yükümlüdür. Bu yükümlülüklerini yerine getirmemesinden doğan her türlü sorumluluk öğrenciye ait olup, gerektiğinde Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği hükümleri uyarınca işlem yapılır.

Hastanın tedavi ve bakımını yürüten ekipte servis sorumlu hemşiresi/ebesi/öğretim elemanı/süpervizör hemşire rehberliğinde tedavi, bakım girişimlerine ve hasta vizitlerine katılır.

Her mesleki eğitim alanı içinde, hastaya, sağlık personeline veya diğer personele verilecek hizmet içi eğitim programlarının düzenlenmesi ve yürütülmesinde sorumlu hemşire/ebeye yardımcı olur.

Klinik alanda gözlemediği en az bir problemin nedeni ve çözümüne yönelik araştırma yapar ve bir çözüm önerisini klinik sorumlu hemşiresine/ebesine sunar.

Öğrenci hemşire/ebe günde 8 saat olmak üzere kurumun mesai saatlerine (gündüz mesaisi ve/veya gece nöbeti olmak üzere haftalık toplam 32 saat) (Cumartesi dâhil) uygun olarak çalışır.

Haftalık 32 saatlik çalışma mesaisinde uyulması gereken kurallar:

- Sadece gündüz çalışılan birimlerde gece nöbeti tutulmaz.
- Gece nöbetini ancak muvaffakatname veren öğrenciler tutabilir.
- Resmi tatillerde İME yapılmaz.
- Nöbetler hafta içi (16-08), hafta sonu (cumartesi (08.00-16.00) veya (16.00-08.00) olacak şekilde olmalıdır. Nöbet sonrası gün izinli olan öğrenci bir sonraki gün mesleki eğitimine devam eder.
- Fakülte Yönetim Kurulunca mazereti uygun görülen öğrenci gece nöbetinden muaf tutulur.
- Nöbet rotasyonları İME yürütücüleri tarafından hazırlanır.
- Kurumun mesai saatlerine uygun olarak giriş ve çıkış saatleri düzenlenir.

İşletmede Mesleki Eğitimin Yapılacağı Yerler

MADDE 10: (1) Sağlık Bilimleri Fakültesi öğrencileri İME’i, dersin öğretim elemanın önerisi ve Sağlık Bilimleri Fakültesi Yönetim Kurulu kararı ile uygun görülen ve öncelikle Sakarya Üniversitesi Eğitim Araştırma Hastanesi olmak üzere, Sakarya İli içerisindeki resmi kamu kurumlarında yapar.

İşletmede Mesleki Eğitimin Değerlendirilmesi ve Kontrolü

MADDE 11: (1) Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik/Ebelik Bölümü İME’in değerlendirilmesi, Sakarya Üniversitesi Lisans ve Ön Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği hükümlerine tabidir.

Ebelik bölümü için İşletmede Mesleki Eğitimin başarısını ölçme ve değerlendirmede:

İşletmede Mesleki Eğitim yıl içi değerlendirme notlarından Performans Görevi (Uygulama), Performans Görevi (Seminer) kısmı ile yılsonu değerlendirmesi ise yazılı sınavı ile yapılır. Değerlendirmelerin katkıları şu şekildedir;

Yıl içinin başarıya katkısı %60 [Performans Görevi Uygulama (%80), Performans Görevi Seminer (%20)],

Yıl sonunun başarıya katkısı %40,

Final sınavının içeriği; Normal Gebelik ve Bakım, Kadın Hastalıkları, Riskli Gebelik ve Bakım, Normal Doğum ve Doğum Sonu Dönem, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları, Riskli Doğum ve Doğum Sonu Dönem ve Halk Sağlığı Bilgisi derslerinden oluşmaktadır.

Hemşirelik bölümü için İşletmede Mesleki Eğitimin başarısını ölçme ve değerlendirmede:

İşletmede Mesleki Eğitim yıl içi değerlendirme notlarından Performans Görevi (Uygulama), Performans Görevi (Seminer) kısmı ile yıl sonu değerlendirmesi ise yazılı sınav ile yapılır. Değerlendirmelerin katkıları şu şekildedir;

Yıl içinin başarıya katkısı %60 [Performans Görevi Uygulama (%80), Performans Görevi Seminer (%20)],

Yıl sonunun başarıya katkısı %40,

Final sınavının içeriği; Hemşirelik Esasları, İç Hastalıkları Hemşireliği, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği, Kadın Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği derslerinden oluşmaktadır.

Başarısız olan öğrenciler İME dersini tekrar almak zorundadır.

Kılık- Kıyafet

MADDE 12:

Üniversitenin kıyafetle ilgili yönetmeliğine uyulur. Bu amaçla İME süresince öğrenciler Sağlık Bilimleri Fakültesi'nin belirlediği Sakarya Üniversitesi'nin amblemini taşıyan hemşire/ebe üniforması giymelidir. Temiz ve ütülü olan üniforma, yalnızca uygulama alanında giyilmeli ve öğrenci kimlikleri takılmalıdır. Genel görünüm üniforma bütünlüğüne uygun şekilde olmalıdır. Öğrenciler mesleki eğitim aldığı kurumun kılık-kıyafet kurallarına, iş güvenliği, hasta güvenliği ve disiplin kurallarına uymak zorundadır.

Öğrenciler, işyerinde aldıkları mesleki eğitim süresince gerekli notları kayıt etmek üzere, üniforma ceplerinde küçük bir not defteri ile kalem bulundurmalıdırlar.

Cep telefonu uygulama saatleri süresince sessiz/titreşimde olarak kapalı tutulmalı ve yalnızca gerektiğinde kullanılmalıdır. Uygulamalar sırasında öğretim elemanı/klinik hemşire/ebenin onayı, hastanın/personelin ve kurumun yazılı izni olmaksızın fotoğraf/görüntü çekilmemeli, ses kaydı yapılmamalıdır. Tablet, netbook/notebook benzeri malzemeler uygulamaya götürülmemelidir.

Yürürlük

MADDE 13: (1) Bu Yönerge 2022-2023 Eğitim-Öğretim yılından itibaren uygulanmak üzere Sakarya Üniversitesi Senatosu tarafından kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Sigorta ve Mali Yükümlülükler

MADDE 14: (1) İME alan öğrencilerin 5510 sayılı kanunun 5. maddesinin (b) bendi gereğince İş Kazası ve Meslek Hastalıkları sigortaları öğrenim gördükleri üniversite tarafından yapılır.

Öğrenciler işyerinde mesleki eğitime başlamadan önce İş Kazası ve Meslek Hastalıkları sigortası düzenlenerek Sosyal Güvenlik Kurumuna (SGK) bildirilir.

İME'ye tabi olan öğrencilerin İş Kazası ve Meslek Hastalıkları sigortası pirim ödemeleri aylık periyodlar ile Rektörlüğe bildirilir.

Diğer Hükümler

MADDE 15: Bu yönergede yer almayan hususlar İME Komisyonlarının önerileri üzerine Sağlık Bilimleri Fakültesi'nin ilgili kurulları tarafından karara bağlanır.

Yürütme

MADDE 16: Bu yönergeyi Sakarya Üniversitesi Rektörü yürütür.